

Revidering av tema Kroppen

Det reviderade temat Kroppen blir klart för att tas i bruk vårterminen 2026. Lärare och elever kan börja arbeta med temat från och med vecka 5. Både den digitala plattformen samt texter för elever och lärarhandledningen är reviderade. Visualiseringarna i temat, som modellen av kroppen, och maskinerna har inte förändrats.

Målet med denna revidering är att tema Kroppen ska:

- utgå från aktuell kursplan
- vara ämnesmässigt korrekt
- ha en kontinuerlig begrepps- och bildanvändning
- ge läraren mer stöd i NTA:s arbetsätt
- vara välfungerande digitalt
- var målgruppsanpassad till aktuell elevåldersgrupp och för undervisande lärare.

Temats texter och lärarhandledning har granskats av NTA:s vetenskapliga råd och utprovats av flera lärare med hjälp av såväl mellanstadie- som högstadieelever.

Vi inbjuder alla temats temautbildare till en digital informationsträff. Även samordnare är välkomna att delta. Anmäl dig på länken nedan.

Informationsträff om vad som är nytt i tema Kroppen

Torsdag den 22 januari kl. 15.00–16.00

Digital presentation om vad som är nytt i tema Kroppen.

[Anmäl dig här >>](#)

Lärare och elever kan börja arbeta med temat från och med vecka 5, det vill säga från och med 26 januari 2026.

Temautbildarna för tema Kroppen är välkomna att gå in och titta på det reviderade temat från och med vecka 3 även om finjusteringar pågår i temat och på NTA:s webbplats.

På följande sidor kan du läsa om tema Kroppen och vad som är nytt i temat efter revideringen.

Om tema Kroppen

Tema Kroppen är ett digitalt tema som nu är uppdelat i två nivåer. Det vänder sig till årskurserna 4–6 respektive 7–9. Genom att interagera med digitala modeller och simuleringar och aktivt söka information lär sig eleverna på ett undersökande sätt om människokroppens organ och organsystem. Till sin hjälp har de en interaktiv modell av människokroppen.

De mest centrala av kroppens system utgör grunden i detta tema. Eleverna upptäcker att kroppen består av många olika delsystem där olika processer äger rum och vilka system som är nödvändiga för att kroppen ska fungera. Eleverna får utforska hur kroppens olika organ är kopplade till ett eller flera av dessa system och att dessa system transporterar och omsätter materia och energi. I temat visas hur syre tas upp via andningen och näringsämnen från matspjälkningen samt hur dessa system länkas samman via cirkulationen. För att samordna kroppens system behövs kommunikationssystem, dessa berörs också i temat. Eleverna får även undersöka och diskutera kostens betydelse för hälsan.

Texter, bilder och animationer i temat tar sin utgångspunkt i grundskolans kursplaner i biologi och kemi för årskurserna 4–6 respektive 7–9, aktuell ämnesdidaktisk forskning och ett systemtänkande. I den digitala modellen tränar eleverna på att söka information. I uppgifterna samt i de gemensamma sammanfattningarna och diskussionerna tränar eleverna på att använda ämnesspecifika begrepp, förklaringsmodeller och ämnesområdets terminologi. Eleverna ges möjlighet att genomföra systematiska undersökningar samt att formulera egna och granska andras argument

Temats innehåll består av sex områden som eleverna möter i uppdragen:

- Introduktion och Uppdrag 1: Digitala modeller kan användas för att beskriva och förstå verkligheten.
- Uppdrag 1: För att människokroppen ska fungera måste flera organsystem samverka.
- Uppdrag 2: Blodomloppet består av hjärtat, blodkärl och blodet. Organen transporterar syre, näring och avfall i kroppen.
- Uppdrag 3: Andningssystemet består av lungor och luftvägar. Organen tar upp syre ur luften vi andas in och lämnar koldioxid i luften vi andas ut.
- Uppdrag 4: Matspjälkningen består bland annat av munnen, matstrupen, magsäcken och tarmarna. Organen sönder delar, behandlar och tar hand om näringsämnena i den mat vi äter.
- Uppdrag 5: Kroppen styrs av signaler i form av hormoner och nervsignaler.
- Uppdrag 6: För att människokroppen ska fungera måste flera organsystem samverka.

Vad är nytt i tema Kroppen

Två spår

Den största förändringen i temat är att det nu finns två nivåer att välja på. Läraren kan låta sina elever arbeta på nivå 1, mot kursplanemålen i årskurs 6 eller på nivå 2 mot målen i årskurs 9. Dessa nivåer kan också användas för att individanpassa undervisningen. Under arbetets gång kan läraren byta nivå för elever.

Lärohandledning

Introduktionstexten är reviderad av Andreas Göransson, doktor i Naturvetenskapernas didaktik med inriktning visuellt lärande. Den fördjupar beskrivningen av temats syfte och innehåll och ger didaktiska perspektiv på både arbetet med digitala verktyg och de naturvetenskapliga ämnena.

I varje **uppdrag och uppgift** finns i **lärohandledningen** stöd för arbetet under rubrikerna:

Om uppgiften - En kort beskrivning av uppgiftens utformning

Bakgrund - Ett mer omfattande ämnesinnehåll för läraren

Förberedelser - Det här behöver läraren förbereda

Mål - Lärarens mål för vad eleverna ska lära sig

Fundera på - Förslag på frågeställningar att använda i en inledande diskussion med eleverna samt vad eleverna behöver förberedas på inför uppdraget.

Arbete med uppdraget - En beskrivning av uppdragets genomförande och tips till läraren. Ibland också tips kring den digitala modellen under rubriken *Applikationen*.

Pennfliken - Rätta svar på elevernas uppgifter. Förslag på elevsvar på fritextfrågorna.

Sammanfatta och diskutera - Förslag på hur du sammanfattar med gruppen och inspiration och tips på efterföljande diskussioner.

Utvärdera - Förslag på kunskaper och förmågor som eleven givits möjlighet att stärka under arbetet med uppgiften.

Ta reda på mera - I sista uppgiften på varje uppdrag ges tips på breddande och fördjupande uppgifter som du som lärare kan ge elever som vill utforska och undersöka mer.

Texter och bilder

Till skillnad från själva modellen och dess uppbyggnad är mycket av texterna ändrade. I de två nivåerna finns texter med målgruppspecifik svårighetsgrad och ämnesinnehåll. Flera av bilderna i flikar och under symboler i modellen är utbytta eller omarbetade.

Elevflikar

Mål - Här hittar eleverna uppgiftens mål. De är utformade som ett görande "Du ska..." samt ett lärande "Du gör det för att...". Målen har en ny formulering i alla uppgifter.

Uppgift - Här finns elevens instruktion vad eleven ska göra och redovisa i uppgiften. Texten är nivå- och målgruppsanpassad.

Pennfliken - Här svarar eleven på flervalsfrågor, öppna frågor eller lämnar in arbeten. Frågorna är omarbetade i alla uppgifter. För nivå 2 är fler öppna frågor tillagda.

Nytt i uppdragen

Följande uppdrag har modifierats:

- Uppdrag 4 uppgift 3 "Vad är näring och hur tas den upp?" Pennflikens uppgift är nu skrivbar direkt i plattformen. Detta innebär att eleven får färdiga bilder att skriva till (i stället för att välja själv från ett annat dokument). Till uppgiften finns en PDF med förslag på nyckelord kring varje bild.
- I uppdrag 4 uppgift 4 "Frukost till Liss" har fler livsmedel lagts till.

Arbetsblad

Alla arbetsblad i form av PDF-dokument har en ny layout i enlighet med NTA:s 2grafiska form. Texter och bilder är justerade. Arbetsbladen kommer att göras digitalt skrivbara.

Temats innehåll och lärande

Till temat finns dokumentet *Temats innehåll och lärande* framtaget. I det hittar du en översikt över temats områden, uppdrag och uppgifter samt temats kopplingar till läroplanen. Dokumentet finns på temasidan på NTA:s webbplats.

Hantering av elever i portalen

- **Val av nivå**
När du startar temat väljer du i klass- och elevinställningar vilken nivå din elevgrupp ska arbeta med. Vill du sedan justera en elevs tilldelade nivå så gör du det genom att på respektive elev gå in via "ändra" och justera nivåttilldelningen.
- **Nivåfärger och former**
Nivå 1 markeras för eleven med en blå cirkel, Nivå 2 markeras för eleven med en orange triangel.
- **Grönt för godkänt**
Elevernas uppgift markeras nu grön då den är godkänd.
- **Elevhantering**
Lärare kan nu bläddra mellan eleverna direkt under uppgift, utan att först gå tillbaka till listan.
- **Kommentera på quiz**
Lärare kan nu också lämna en kommentar på elevernas quiz, inte bara på de öppna frågorna.
- **Inget guld, silver eller brons**
Guld-, silver- och bronsmedaljerna är borttagna. Eleverna får i stället samma medalj när uppgiften är klar.
- **"Så fungerar plattformen" – bilden i temat**
Bilden har ändrats så den stämmer överens med de uppgifter och nivåer som finns i tema Kroppen.

/NTA Skolutveckling 251212